

Kaksivuotisen esiopetuksen opetussuunnitelma Turussa

Voimassa 1.8.21-31.5.202

Maarit Kivikorpi

OPS-kokonaisuus arjen työkaluna

- Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun opetussuunnitelmakokonaisuus on nelitasoinen
  1. valtakunnalliset perusteet
  2. paikallinen opetussuunnitelma
  3. kokeiluyksiköiden yhteinen toimintasuunnitelma lukuvuosittain
  4. lasten esiopetuksen oppimissuunnitelmat
- Opetussuunnitelma on jatkumo Turun varhaiskasvatussuunnitelmalle ja sen on tarkoitus ohjata lapsen sujuvaa siirtymää perusopetuksen puolelle
- Yhteneväisyydet esiopetuksen opetussuunnitelmaan huomioitu
- Kolmiportainen tuki ja oppilashuolto 5-vuotiaille

OPS-työn jakautuminen

- **Luku 1** Kokeilun opetussuunnitelman perusteet ja paikallinen kokeiluopetussuunnitelma: vakan johtoryhmä
- **Luku 2** Esiopetuksen tehtävä, järjestäminen ja yleiset tavoitteet kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa: vakan johtoryhmä + kokeiluyksiköiden verkosto
- **Luku 3** Kasvua ja oppimista tukeva toimintakulttuuri: kokeiluyksiköiden verkosto
- **Luku 4** Opetuksen tavoitteet ja pedagoginen toteuttaminen kaksivuotisessa esiopetuksessa: kokeiluyksiköiden verkosto + vapaa-aikatoimi+ kieli ja kulttuuritietoinen opetus
- **Luku 5** Lapsen kasvun ja oppimisen tuki. Esiopetussuunnitelman työryhmä
- **Luku 6** Oppilashuolto. Esiopetussuunnitelman työryhmä

Oppiva yhteisö

- Jokaiselle sopivat oppimisen haasteet
- Lasten kiinnostuksen kohteet
- Terveen itsetunnon ja motivaation tukeminen
- Yhdessä oppiminen ja vuorovaikutus
- Kannustus ja tarvittava tuki

Oppimisen, oivalluksen ja leikin ilo

- Tilaa ja aikaa leikille
- Toiminnalliset, lasten aktiivisuutta ja luovuutta edistävät työtavat
- Lasten aloitteet ja ajattelun tukeminen
- Mahdollisuus kokeilla
- Onnistumisista ja oppimisesta iloitseminen

Hyvinvointi, turvallisuus ja kestävä elämäntapa

- Terveellinen, turvallinen ja liikunnallinen elämäntapa
- Toiminnallinen oppiminen
- Terveellinen ravinto
- Riittävä lepo
- Kiusaamisen ehkäisy
- Vertaissuhteiden tukeminen
- Vuorovaikutustaitojen opettelu
- Turvallisuuskasvatus

Osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

- Lasten ja huoltajien osallistuminen toiminnan suunnitteluun
- Yhteisössä toimimisen oppiminen
- Lapsen oman identiteetin ja itsetunnon kehittyminen
- Yhdenvertainen ja tasa-arvoinen kohtelu ja sen opettelu

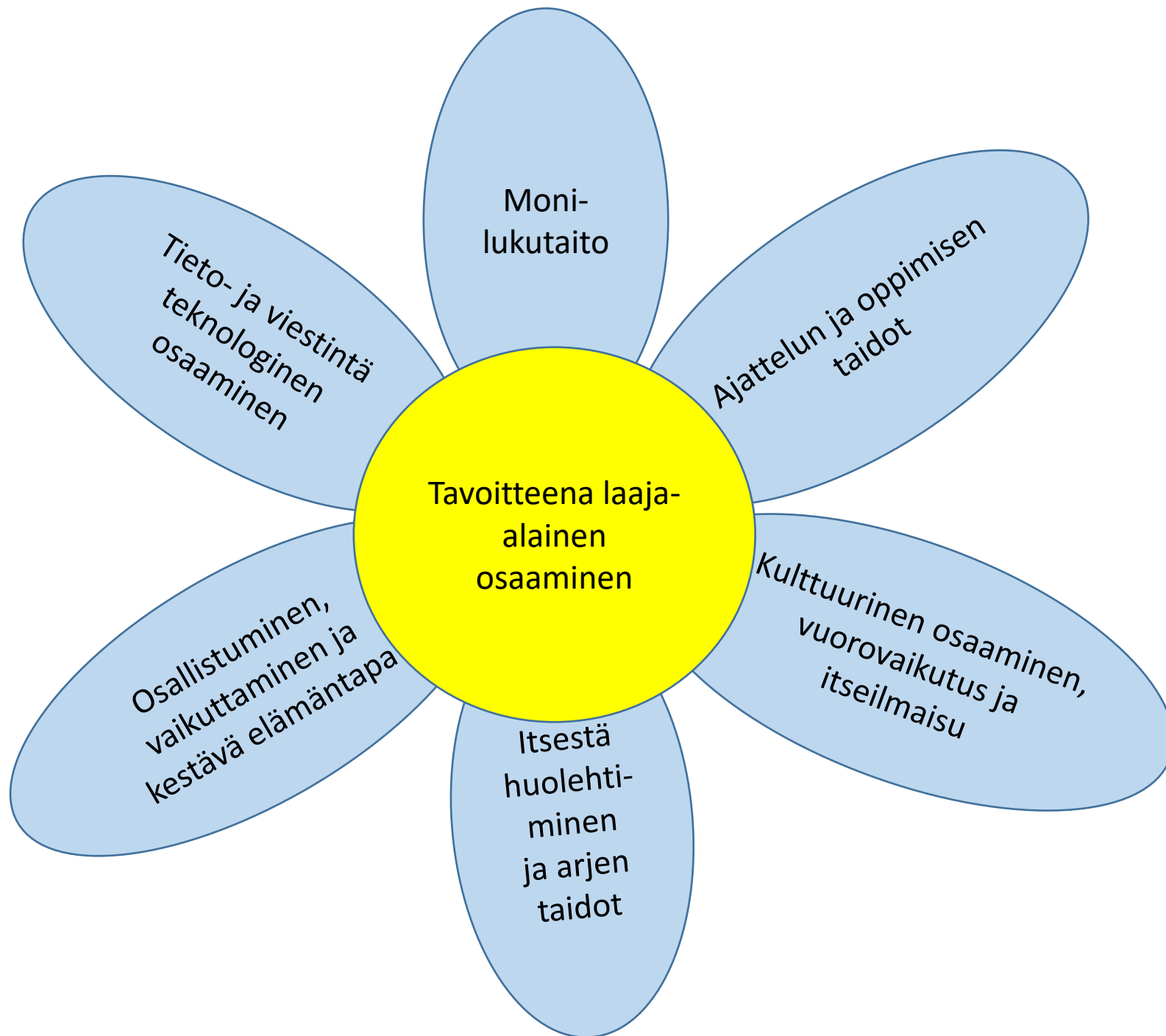
Kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus

- Kielen merkitys lasten kehityksessä ja oppimisessa
- Identiteetin rakentuminen ja yhteiskuntaan kuuluminen
- Monikielisyyden tukeminen
- Suomalainen kulttuuriperintö ja kansalliskielet
- Eri kielet, kulttuurit, uskomukset ja katsomukset saavat olla läsnä

KASVUA JA OPPIMISTA TUKEVA TOIMINTAKULTTUURI

Kaksivuotisen
esiopetuksen
sisältämät
osaamisen
alueet.

Samat alueet
ovat
varhaiskasvatus-
suunnitelmassa
sekä
perusopetuksen
opetus-
suunnitelmissa

Opetus on luonteeltaan eheytettyä ja se muodistuu eri tavoin toteutetuista oppimiskokonaisuuksista. Kokonaisuudet koostuvat seuraavista oppimisen alueista. Näiden sisällä on yksityiskohtaisempia tavoitteita toiminnalle :

**Kielten rikas
maailma**

**Ilmaisun monet
muodot**

**Minä ja meidän
yhteisömme**

**Tutkin ja toimin
ympäristössäni**

**Kasvan, liikun ja
kehityn**

Paikallisessa opetussuunnitelmassa huomioidaan

- Turun kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma
- Turun kaupungin esiopetussuunnitelma
- Turun kaupungin esiopetuksen perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma
- Turun kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
- Turun kaupungin tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- Vapaa-aikatoimi tekemässä kulttuurikasvatuksen puolelta suunnitelmaa 5-vuotiaille. Tämä liitetään osaksi OPSia.
- Vuosittain tarkennettavat tavoitteet operatiivisesta sopimuksesta
- Kehittävä palaute-tutkimuksesta saatava havainnointitieto ja siitä johdetut tavoitteet
- Oppilashuollon laajeneminen koskemaan 5-vuotiaita kokeilussa mukana olevia lapsia
- Kokeilun aikana tapahtuva kehittäminen ja toiminnan arviointi

Paikallista OPSia varten kokeilukunnan päätettäviä asioita

- **Millä kielillä annettavaa opetusta varten kokeiluopetussuunnitelma laaditaan ja hyväksytään?** Turussa laaditaan kaksi erillistä suunnitelmaa, joista suomenkielisen hyväksyy Suomenkielinen varhaiskasvatus- ja perusopetusjaosto ja ruotsinkielisen hyväksyy ruotsinkielinen jaosto.
- **Miten opetussuunnitelma laaditaan, miten sen toteutumista arvioidaan ja miten sitä kehitetään?** Halutaanko lisätä jotain edelle kuvattuun toimintamalliin?
- **Miten opetussuunnitelmaan laatimiseen liittyvä yhteistyö varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntijoiden sekä muiden tarvittavien yhteistyökumppanien kanssa toteutetaan?** Halutaanko lisätä jotain edellä kuvattuun?

Paikallista OPSia varten kokeilukunnan päätettäviä asioita

- **Miten OPSia täydentävä vuosittainen toimintasuunnitelma laaditaan?** Ehdotus on, että se laaditaan kokeiluyksiköiden verkostossa ja se on yhteinen kaikille kokeiluyksiköille. Vuosittain on tässä kohtaa mahdollista nostaa kehittämisen kohteeksi esim. operatiivisesta sopimuksesta nousevia tavoitteita.
- **Miten paikalliset erityispiirteet, kehittämisen tavoitteet ja lapsia koskevat suunnitelmat otetaan huomioon opetussuunnitelmaa valmisteltaessa?** Halutaanko lisätä jotain edellä kuvattuun?
- **Lapsikohtaisten suunnitelmien laadinta.** Ehdotus on, että noudatettaisiin samoja toimintatapoja kuin 1-vuotisessa esiopetuksessa kahden vuoden aikajänteellä. Jokaiselle lapselle laadittaisiin lapsen esiopetuksen suunnitelma yhdessä huoltajien ja lapsen kanssa heti esiopetuksen alkaessa. Suunnitelmaa arvioidaan ja tarkennetaan vähintään kerran vuodessa ja aina tarvittaessa. Suunnitelma toimii pohjana lapsen tuen tarpeen arvioinnille.
- **Sisällytetäänkö tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain edellyttämät suunnitelmat osaksi opetussuunnitelmaa?** Ehdotus on, että ne mainitaan ja pidetään erillisinä asiakirjoinaan.

Paikallista OPSia varten kokeilukunnan päätettäviä asioita

- **Kokeilun järjestämistä koskevat keskeiset periaatteet:** Ollaan lähdetty siitä, että suomenkielinen esiopetus järjestetään lapsen nykyisessä päiväkodissa. Yksiköt ovat erilaisia ja myös lapsiryhmien koko vaihtelee. Ryhmiä rakennettaessa otetaan huomioon yksikön ominaispiirteet ja se, ettei lapselle tule montaa siirtymää esiopetuksen vuoksi. Jos lapsia on monessa eri ryhmässä, rakennetaan yli ryhmärajojen menevää yhteistä toimintaa kaikille 2-vuotisessa esiopetuksessa oleville. Täydentävä varhaiskasvatus järjestetään mahdollisimman pitkälle samassa ryhmässä esiopetuksen kanssa. Kehitetään myös kahden ikäluokan yhteistä toimintaa etenkin siinä vaiheessa, kun sekä 2016 syntyneet että 2017 syntyneet ovat kokeilussa yhtä aikaa mukana. Huolehditään siitä, että kukin ikäryhmä saa omaa opetussuunnitelmaa vastaavaa toimintaa. Tässä pienryhmätoiminta on hyvänä menetelmänä. Halutaanko tähän nostaa vielä muuta?
- **Oppilashuollon kehittäminen 5-vuotiaiden osalta.** Nykyiset resurssit mitoitettu yksivuotista esiopetusta varten ja saatavilla kaksivuotisen esiopetuksen viimeisenä vuonna. Kuraattoreihin on tulossa 1 kuraattorin lisäys, mutta 5-vuotiailta puuttuu vielä varmuus psykologipalveluiden saamisesta. Miten tätä voitaisiin kehittää?